

nok være meget uheldigt, om man vilde have forsøgt paa at udarbejde et heelt nyt Lovudkast efter abstracte Ideer og efter individuelle Anskuelser. Det maatte kunne forudsættes, at det, hvis man stillede sig som Opgave at konstruere — om jeg maa kalde det saa — en Lov ligefrem efter den umiddelbare Retsbevidsthed, som kunde findes hos forskjellige Individer, vilde være særdeles vanskeligt eller næsten umuligt at tænke sig, at der til Skyende og Sidst kunde opnaaes Enighed om eller frembringes en overveiende Majoritet for et saadant Arbejde, der omfatter flere hundrede Paragraffer. So mere man fjerner sig fra det historisk Givne, fra den Udvikling, hvortil man er kommen efter en lang Praxis, og giver sig Idcerne i Vold, desto vanskeligere er det at komme til endelig Enighed. Man maatte altsaa — og det troer jeg, Lovudkastet har gjort — gaae ud fra Forholdene, saaledes som de i Virkeligheden have udviklet sig her i Landet; man maatte gribe dem og lempe dem efter Tidsaanden. Forfaaviddt der altsaa var Gebeter, hvor der endnu var Gjæring tilstede, hvor der endnu, saavel hos Fagmænd som hos Lægmand, var Meningsforsjæl om, hvorledes Forholdet bedst skulde ordnes, naar det skulde konstrueres fra Nytt af, maatte det stille sig som det Naturlige og Rigtige for den Commission, hvis Hverv det var at udarbejde Lovudkastet, at lade disse Gebeter, disse Dele henstaae uafgjorte, indtil Retsbevidstheden mere havde klaret sig med Hensyn til disse Punkter, for at man ikke skulde foregribe Retsudviklingen eller gribe ind i Retsbevidstheden, saaledes som den allerede har udfoldet sig. Denne almindelige Bemærkning kunde jeg ønske at rette til alle de ærede Medlemmer, men i Særdeleshed vil jeg rette den til de ærede Medlemmer for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (Nyholm) og Odense Amts 3die Valgkreds (Fallefen). Det er ganske vist et Spørgsmaal, som har været Gjenstand for Overveielse og megen Strid, ikke blot her i Landet, men saa at sige i hele den civiliserede Verden, hvorledes Forholdet stiller sig med Hensyn til de forskjellige Straffeonder; men ligesaa sikkert er det, at Meningerne herom ingenlunde have klaret sig saaledes, at der er kommet en almindelig Retsbevidsthed tilstede,

hverken her i Landet eller paa andre Steder. Naar dette forhold sig saa, vilde det kun have været at indkaste Stof til Strid paa et Sted, hvor denne egentlig ikke burde løses, om Commissionen, eller Ministeriet i Lovudkastet vilde have opstillet noget aldeles Nytt, der gik bort fra det forud Givne, saaledes som det har udviklet sig gennem Praxis. Det er derimod det Naturlige og Rigtige at gjøre, hvad man har gjort, nemlig at stille dette saaledes hen, at Retsbevidstheden, efterhaanden som den udvikler og fæstner sig, kan faae sin Indflydelse ogsaa paa dette Punkt. Saalænge der ikke er en almindelig Erkjendelse, saavel her i Landet som udenfor det, om, at det er forsvarligt og rigtigt ganske at afskaffe Dødsstraffen, og saalænge Lovgivningen heller ikke har opstillet dens Afskaffelse, maa man holde sig til det Bestaaende, naar der kun aabnes Udgang til, efterhaanden som Bevidstheden klarer sig i den modsatte Retning, at komme bort fra dens Anvendelse. Dette er skeet, navnlig ved den Maade, hvorpaa Sagen ombannedes i det andet Thing, nemlig ved, hvad der utvivlsomt er rigtigt og retfærdigt, at give Dødsstraffen Anvendelse i saa faa Tilfælde som muligt, og de ærede Medlemmer, som have anstillet en Sammenligning mellem det Lovudkast, som her foreligger, og den nu gjældende Ret, maae lettelig have seet, i hvor overordentlig høi Grad Dødsstraffens Anvendelse bliver indskrænket ved dette Udcast. Forøvrigt vil jeg dog bemærke til det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (Fallefen), at det vistnok er at lægge for megen Varme i sit Forsvar for Dødsstraffens Afskaffelse at kalde det en „falsk Guddom“, naar man opstiller Samsfundets indre Fred, Ro og Sikkerhed som Noget, der væsentligt skal have for Die ved Spørgsmaalets Afgjørelse. Dette er ingen Feil, thi ligesaa vist, som jeg er ganske enig med den høitærede Justitsminister i, at Staten har Ret til at berøve sine Medlemmer Livet, naar den anseer det nødvendigt, for at den kan løse sin Opgave, ligesaa vist forekommer det mig at være, at denne Statens Opgave, at sikke, at betrygge dens Medlemmers Fred, Ro og overhovedet Betingelserne for at kunne udføre deres borgerlige Virksomhed, maa siges at være et høit